

Oud-voorzitter van de Europese Raad Herman van Rompuy spreekt in Venlo over de Brexit. FOTO LÉ GIESEN

Chaos, onzekerheid, drama. Ze liegen er niet om, de reacties van ondernemers op de Brexit. Hoe dan ook, de klappen van het Britse vertrek uit de Europese Unie (EU) zullen voor de Limburgse economie extra hard aankomen.

ACHTERGROND

Limburg lijdt ook pijn bij harde Brexit

VENLO
DOOR WILL GERRITSEN

Hoogtijdagen voor de organisatoren van Brexit-bijeenkomsten, zo'n vier weken voor 'B-day', 29 maart. In Venlo hebben deze week binnen 24 uur twee grote sessies over het Britse vertrek uit de EU plaatsgevonden. Eentje voor ondernemers in de logistiek, georganiseerd door Nieuwsblad Transport. En de andere Brexit-zitting werd gehouden door Crossroads Limburg. Dit is de nieuwe naam van het Economic Development Board Noord-Limburg, een club waarin ondernemers, onderwijs en overheid in de regio samenwerken. Voorzichtige conclusie in beide bijeenkomsten: veel bedrijven zijn er klaar voor, maar voor wat? Een zachte Brexit? Een snoeiharde no-deal? Of komt er uitstel?

Logistieke ondernemers die in hun sessie op de vraag reageerden welk gevoel ze bij de Brexit krijgen, wonden er geen doekjes om: chaos, onzekerheid, drama, gedoe. Advocaten van het kantoor Greenberg Traurig kondigden in de andere bijeenkomst alarmfase 1 af, met adviezen aan de ondernemers in hun gehoor als 'stel een crisisteam samen', 'maak een noodplan voor de eerste drie dagen na de Brexit' en 'laat je belangrijkste mensen geen vakantie nemen'. Het is dus alle hens aan dek. Ook voor Limburg, want de provincie blijft niet immuun voor de gevolgen

meteen na een harde Brexit, zo maakte gedeputeerde Joost van den Akker (Economie, VVD) duidelijk. Een recent rapport van het Planbureau voor de Leefomgeving toont aan dat de concurrentiepositie van het Limburgse bedrijfsleven door de Britse afmars ernstiger verslechtert dan van de meeste andere Nederlandse provincies. Alleen Flevoland en Zeeland verliezen nog meer concurrentiekracht dan Limburg. De verklaring zit in de extra kostenstijgingen door hogere invoerheffingen voor bepaalde goederen uit bedrijfstakken die bijvoorbeeld in Limburg meer voorkomen dan elders. Zo stijgen de prijzen in de voedingsindustrie door de handelsbarrières met 7 procent, waardoor de concurrentiepositie hard achteruit kachelt. Ook land- en tuinbouw, chemie, machine-industrie en handel, prominent aanwezig in de provincie, krijgen last van de kostenverhogingen. Dat terwijl Limburg in 2018 voor bijna twee miljard euro exporteerde naar het Verenigd Koninkrijk en voor 900 miljoen euro importeerde. Daarnaast telt de provincie 180 Britse bedrijven.

Douane

Logistieke ondernemers zullen de Brexit nog het meest aan den lijve voelen. Menig transporteur heeft ongetwijfeld nachtmerries gehad over horrorfiles en uren oponthoud bij de Noordzee-ferries. Brexit-specialist Cees Fossen van de Douane meldde in de logistieke Brexit-sessie fijntjes dat de gemiddelde

wachttijd aan de Bulgaarse EU-buitengrens voor Turkse vrachtwagens 24 uur bedraagt.

De kans dat dit schrikbeeld realiteit wordt, lijkt echter niet groot. De Britse douane-expert Martin Meacock: „Wat het Britse kabinet perse niet wil, is dat er op 30 maart krantenfoto's verschijnen van enorme files in de ferryhavens." Roy van Eijnsden, een Limburger die in Londen bij mega-consultant WSP werkt, vindt de fileverhalen overdreven: „Aan beide kanten van de grens is men goed voorbereid."

Goed ingesteld

Elmer de Bruin van Transport en Logistiek Nederland (TLN) valt hen bij, ook al krijgt hij regelmatig *a headache* (koppijn) van de Brexit: „Hoofddoel van de Britten bij een no-deal is chaos aan de havens zien te voorkomen." Britse douaneprocedures worden vergaand versimpeld, controles op EU-goederen zullen er nauwelijks zijn. Daarnaast heeft Nederland zich volgens hem goed ingesteld op de Brexit, bijvoorbeeld door douaneformaliteiten in 'onze' ferryhavens via het digitale platform Portbase te laten afhandelen.

Een snelle enquête van TLN onder de leden heeft hem echter geheid opnieuw *a headache* bezorgd: twee derde van de Nederlandse transporteurs heeft zich nog niet aangemeld bij Portbase, een keiharde verplichting voor de trucker die de veerboot in een Nederlandse haven wil oprijden.

Verdubbeling

Het aantal ondernemers dat de **Brexit Impact Scan** heeft gedaan is in de eerste twee maanden van dit jaar meer dan verdubbeld. Op de scan van het **Brexit-loket** van de Rijksoverheid kunnen bedrijven zien welke gevolgen de Britse uittreding uit de Europese Unie voor hen heeft. Eind vorig jaar was de scan ongeveer **33.000 keer** ingevuld. Op dit moment staat dat aantal op **73.000**, schrijft minister Stef Blok van Buitenlandse Zaken aan de Tweede Kamer. Het kabinet begon een maand geleden een nieuwe **nationale campagne** om bedrijven ertoe aan te zetten zich voor te bereiden op de gevolgen van de Brexit. Daarbij wordt ook een blauw, wollig monster ingezet. Een tweet waarbij het beest op het bureau van minister Blok ligt, trok internationaal de aandacht.

Een derde heeft nog helemaal geen voorbereidingen voor de Brexit getroffen, wegens de onzekerheden. Saillant: 4 procent stopt met rijden op de UK.

Prangende vraag blijft: wat gaan de Britten doen op 29 maart? Oud-voorzitter van de Europese Raad Herman van Rompuy, die als spreker door Crossroads Limburg naar Venlo is gehaald, gokt voorzichtig op een zachte Brexit op 29 maart, op basis van een licht verbeterd voorstel van de Britse premier May. „Het Lagerhuis wil geen harde, no-deal-Brexit. Uitstel is nog mogelijk, maar de Brexiteers vrezen dat van uitstel afstel komt. Je ziet al dat ze beginnen te schuiven, met het uitzicht op de afgrond."

Echtscheiding

Rompuy herinnert eraan dat we dan nog steeds niet klaar zijn. De Brexit is de echtscheiding, maar voor de toekomstige relatie tussen de UK en EU is niets geregeld. Gedurende de transitieperiode blijven de Britten in de Europese douaneunie, verandert er niets en wordt er onderhandeld over een handelsakkoord. Dat worden loodzware, ingewikkelde onderhandelingen, voorspelt Van Rompuy. „De transitieperiode zou 21 maanden duren, maar de onderhandelingen met Canada over zo'n akkoord duurden zeven jaar." Zouden de Britten dan tot inkeer komen? Verzuchting: „Niets in het leven is onomkeerbaar, zelfs de Brexit niet."